

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi liikenteen palveluista annetun lain, tieliikennelain 155 ja 171 §:n sekä ajoneuvolain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi liikenteen palveluista annetun lain, tieliikennelain 155 ja 171 §:n sekä ajoneuvolain muuttamisesta (HE 176/2020 vp): Asia on saapunut liikenne- ja viestintävaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- yksikön johtaja Elina Thorström, liikenne- ja viestintäministeriö
- hallitusneuvos Hanna Laurila, liikenne- ja viestintäministeriö
- neuvotteleva virkamies Altti Iiskola, liikenne- ja viestintäministeriö
- ylitarkastaja Sofia Johansson, liikenne- ja viestintäministeriö
- ylitarkastaja Joel Karjalainen, liikenne- ja viestintäministeriö
- lainsäädäntöneuvos Heini Färkkilä, oikeusministeriö
- poliisitarkastaja Jari Pajunen, sisäministeriö
- hallitusneuvos Virve Haapajärvi, työ- ja elinkeinoministeriö
- erityisasiantuntija Emilia Tiuttu, työ- ja elinkeinoministeriö
- johtava asiantuntija Kimmo Pylväs, Liikenne- ja viestintävirasto
- johtava asiantuntija Reijo Jälkö, Liikenne- ja viestintävirasto
- pääsuunnittelija Anne Giss, Kansaneläkelaitos
- johtaja Valtteri Virtanen, Kilpailu- ja kuluttajavirasto
- ylitarkastaja Satu Toepfer, Kilpailu- ja kuluttajavirasto
- tarkastaja Harri Koivisto, Lounais-Suomen aluehallintovirasto
- poliisitarkastaja Kari Onninen, Poliisihallitus
- valvontajohtaja Marko Myllyniemi, Verohallinto
- johtaja Janne Marttinen, Verohallinto, Harmaan talouden selvitysyksikkö
- ylitarkastaja Matti Hautala, Verohallinto, Harmaan talouden selvitysyksikkö
- komisario Petri Åkerman, Oulun poliisilaitos
- toimitusjohtaja Hannu Pellikka, Ajovarma Oy
- toimitusjohtaja Kati Rajala, Cabonline Finland Oy
- johtaja Janne Jumppanen, Liikennevakuutuskeskus
- toimitusjohtaja Juha Pentikäinen, Lähitaksi Oy
- liikenneasiantuntija Johanna Vilkuna, Suomen Kuntaliitto

Valiokunnan mietintö LiVM 8/2021 vp

- hallituksen puheenjohtaja Jouko Lehto, Suomen Palvelutaksit ry
- toimitusjohtaja Timo Koskinen, Suomen Taksiliitto ry
- toiminnanjohtaja Marko Forsblom, Älykkään liikenteen verkosto - ITS Finland ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- valtiovarainministeriö
- Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta
- MaaS Global Oy
- Semel Oy
- Uber Finland Oy
- Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry
- Invalidiliitto ry
- Keskuskauppakamari
- Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry
- Suomen Palvelutaksit ry
- Suomen Taksiliitto ry
- Älykkään liikenteen verkosto - ITS Finland ry

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi liikenteen palveluista annettua lakia, ajoneuvolakia ja tieliikennelakia. Esitys liittyy pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelman strategiseen kokonaisuuteen Liikennejärjestelmän kehittäminen. Hallituksen ohjelman mukaisesti tavoitteena on korjata taksitoiminnassa havaittuja epäkohtia ottaen huomioon erityisesti turvallisuus, harmaan talouden torjunta, hinnoittelun läpinäkyvyys sekä taksien saatavuus.

Liikenteen palveluista annettuun lakiin ehdotetaan lisää sääntelyä taksinkuljettajan kokeesta ja sen järjestämisestä, taksinkuljettajien vapaaehtoisesta erityisryhmien kanssa toimimista tukevas- ta kuljettajakoulutuksesta sekä koulutusten järjestämiseen liittyvistä viranomaismenettelyistä. Tavoitteena on laadun ja erityisryhmien turvallisuuden kokemuksen parantaminen.

Liikenteen palveluista annettuun lakiin ehdotetaan myös lisää sääntelyä kaikista taksikyydeistä verovalvontaa varten kerättävistä tiedoista, Y-tunnuksesta taksiliikenneluvan myöntämisen edellytyksenä, veloitteesta pitää taksiajossa mukana taksiliikennelupaa tai sen jäljennöstä, kuljettajan vastuusta ajoneuvossa mukana pidettävistä asiakirjoista ja tiedoista sekä pakollisesta yrittäjäkoulutuksesta ja yrittäjäkokeesta sekä niihin liittyvistä viranomaismenettelyistä. Lisäksi tieliikennelakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset taksivalaisimen käytöstä. Tavoitteena on tukea viranomaisvalvontaa ja harmaan talouden torjuntaa sekä helpottaa taksin tunnistamista myös asiakkaan näkökulmasta. Koti- ja matkailupalveluyritysten palvelukokonaisuuteen sisältyvään kuljetustoimintaan ei vaadittaisi jatkossa taksiliikennelupaa.

Liikenteen palveluista annetun lain taksiliikenteen palvelujen hinnoittelua koskevaa sääntelyä ehdotetaan myös täsmennettävän siten, että kyydeissä olisi käytettävä tiettyä hinnoittelurakennetta ja esitettävä esimerkkimatkan hinta, jollei taksikyydin hinta ole kiinteä. Tavoitteena on lisätä hinnoittelun läpinäkyvyyttä ja parantaa asiakkaiden mahdollisuuksia arvioida taksimatkan hin-

Valiokunnan mietintö LiVM 8/2021 vp

taa. Lisäksi enimmäishintojen asettamisvaltuutta koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettavaksi niin, että ne koskisivat jatkossa vain erityisryhmille suunnattuja lisäpalveluja. Samalla lakiin esitetään lisättäväksi taksirytyksiä ja välityskeskkuksia koskeva hintatietojen toimitusvelvollisuus sekä täsmennettäväksi, mitä tietoja palvelujen tarjonnasta ja kysynnästä on toimitettava Liikenne- ja viestintävirastolle. Tavoitteena on parantaa viranomaisten mahdollisuuksia muodostaa luotettava kuva taksipalvelujen hinnoista ja saatavuudesta.

Taksamittareita ja muita laitteita tai järjestelmiä koskeva sääntely siirrettäisiin ajoneuvolaista liikenteen palveluista annettuun lakiin ja samalla täsmennettäisiin, milloin on käytettävä taksamittaria taksikyydin hinnan määrittelyyn. Liikenteen palveluista annettuun lakiin lisättäisiin velvoite käyttää jatkossa kaikissa takseissa joko taksamittaria tai muuta laitetta tai järjestelmää, joka kerää taksikyydeistä laissa edellytetyt tiedot verovallvontaa varten. Tavoitteena on harmaan talouden torjunnan tukeminen sekä kansallisen taksamittarisääntelyn täsmentäminen EU-sääntelyyn liittyvän tulkintaepävarmuuden poistamiseksi.

Laki liikenteen palveluista annetun lain ja laki tieliikennelain 155 ja 171 §:n muuttamisesta on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2021 alussa ja laki ajoneuvolain muuttamisesta 1.6.2021.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Yleistä

(1) Valiokunta pitää tarpeellisena ja kannatettavana, että taksimarkkinoilla syntyneisiin epäkohtiin ja lainsäädännössä esille tulleisiin puutteisiin pyritään löytämään nyt käsittelyssä olevalla hallituksen esityksellä ratkaisuja. Valiokunta pitää hyvänä, että esityksellä pyritään tehostamaan harmaan talouden torjuntaa, kehittämään kuljettajien koulutusta ja edistämään tasapuolisten kilpailuedellytysten saavuttamista.

(2) Valiokunta pitää kuitenkin taksipalvelujen saatavuutta erityisesti harvaan asutuilla alueilla keskeisenä ongelmana, johon esityksellä ei esitetä riittäviä ratkaisuja ja toimenpiteitä. Tältä osin jatkotyölle on olemassa selkeä tarve. Saatavuuden osalta esitys lähinnä parantaa viranomaisten mahdollisuuksia saada tietoa palvelujen saatavuuden tilanteesta. Valiokunta painottaa lisäksi, että markkinoilla syntyneiden ongelmien ratkaisemiseksi ja sääntelyn tavoitteiden saavuttamiseksi on välttämätöntä, että lain noudattamisen viranomaisvalvontaa tehostetaan nykyisestä.

(3) Asiantuntijakuulemisessa on tuotu esille runsaasti sääntelyä koskevia kehittämistoiveita, joista osa selkeästi edellyttää laajempaa arviointia ja jatkovalmistelua. Saadun selvityksen mukaan muun muassa välityskeskkuksia koskevan sääntelyn arviointi on parhaillaan kesken. Valiokunta kannustaa esittelevää ministeriötä jatkossa taksipalveluja koskevan sääntelyn jatkokehittämiseen ja myös nyt tehtyjen muutosehdotusten tarkempaan arviointiin.

Taksien tunnistettavuus

(4) Valiokunta pitää hyvänä, että taksitoimintaa harjoittavien ajoneuvojen tunnistamiseen esitetään taksivalaisimen käyttöpakkoa taksikyydin aikana. Esityksen mukaan ilman taksivalaisinta

Valiokunnan mietintö LiVM 8/2021 vp

saa suorittaa yritys- ja edustusajaja, joissa taksivalaisimen käyttämättömyydestä on sovittu etukäteen sopimuksella, ja sopimus on myös pidettävä ajossa mukana.

(5) Taksien tunnistettavuus on hyvin tärkeää sekä viranomaisvalvonnan että asiakkaiden näkökulmasta. Valiokunta on keskustellut asian käsittelyn yhteydessä yhtenä vaihtoehtona myös taksitoimintaa harjoittavien ajoneuvojen värillisten rekisterikilpien tai kilpien kehysten käyttöönoton tarpeesta. Myös asiantuntijakuulemisessa niin sanottujen taksikilpien käyttöönottoa on kannatettu perinteisten alan toimijoiden toimesta. Osassa asiantuntijalausunnoista värillisten kilpien käyttöönottoa taas ei ole nähty tarpeellisenä. Esittelevältä ministeriöltä saadun selvityksen mukaan taksikilpien käyttöönotosta aiheutuisi tässä vaiheessa muun muassa tietojärjestelmien muuttamista koskevia olennaisia kustannuksia ja monenlaisia käytännön haasteita. Valiokunta katsoo, että asiaa ja sen vaikutuksia tulee selvittää yhteistyössä viranomaisten ja alan toimijoiden kanssa ja arvioida mahdollisuudet taksikilpien käyttöönottoon.

Taksinkuljettajan koulutus ja kokeet

(6) Valiokunta pitää hyvänä, että esityksellä täsmennetään taksinkuljettajan kokeen sisältöä lain tasolla. Valiokunta pitää tärkeänä, että kokeessa huomioidaan riittävästi erilaisten erityisryhmien tarpeet. Valiokunta pitää myös hyvänä, että vilppiin kokeessa syyllistyneelle asetetaan kuuden kuukauden kielto osallistua uudelleen kokeeseen. Vaikka ehdotetulla karenssiajalla on elinkeinotoiminnan rajoittamista koskevia vaikutuksia, valiokunta pitää sääntelyä kokeen keskeisen merkityksen vuoksi tarpeellisenä ja oikeasuhtaisena.

(7) Valiokunta pitää taksinkuljettajien riittävää kielitaitoa välttämättömänä edellytyksenä keskeisesti asiakaspalveluun perustuvassa tehtävässä. Erityisesti taksinkuljettajien kokeiden toteutuksessa tulee kokeiden itsenäisen ja ilman avustajaa tapahtuvan suomen tai ruotsin kielellä suorittamisen kautta pystyä varmistamaan, että kuljettajalla on kielitaidon osalta riittävät edellytykset toimia kyseisessä tehtävässä. Kielitaidosta on mahdollista myös asettaa tarkempia vaatimuksia erilaisissa kilpailutuksissa.

(8) Valiokunta korostaa myös kuljettajien paikallistuntemuksen merkitystä. Koska laissa ei enää edellytetä taksitoimintaa harjoitettavan tietyllä alueella, valiokunta pitää kuitenkin tarkoituksenmukaisena, että taksinkuljettajan kokeessa ei testata paikallistuntemusta. Valiokunta kuitenkin painottaa, että liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 151 §:n 3 kohdan mukaan luvanhaltijan tulee huolehtia, että kuljettajalla on riittävä vuorovaikutus- ja kielitaito sekä pääasiallisen toiminta-alueen paikallistuntemus.

(9) Esityksessä tarkoitettun pakollisen yrittäjäkoulutuksen 21 tunnin kestosta on tullut asiantuntijakuulemisessa esille toisistaan poikkeavia tulkintoja, osittain hallituksen esityksen perustelutekstin johdosta. Valiokunta painottaa, että sääntelyn tarkoituksena on, että koulutusta tulee olla vähintään 21 kokonaista tuntia, joka voidaan koulutuksen suunnittelussa jakaa tarkoituksenmukaisesti esimerkiksi 45 minuutin mittaisten oppituntien jaksoihin. Valiokunta pitää tärkeänä, että koulutukset suunnitellaan tarkoituksenmukaisella tavalla siten, että ne jakaantuvat esimerkiksi kolmen päivän ajalle, ilman tarvetta ylimääräisten koulutuspäivien käyttöönottoon. Sama tulkinta koskee myös erityisryhmien tarpeita koskevan koulutuksen pituutta. Valiokunta on lisännyt

Valiokunnan mietintö LiVM 8/2021 vp

yrittäjäkoulutuksen sisältöä koskevaan säännökseen vaatimuksen lainsäädäntöä koskevasta koulutussisällöstä.

(10) Asiantuntijakuulemisessa on esitetty, että Liikenne- ja viestintäviraston tulisi toteuttaa itse laissa tarkoitettu taksinkuljettajan koe ja vastaavasti myös yrittäjän koe. Esityksellä ei ehdoteta muutoksia taksinkuljettajan kokeen järjestämisvastuuseen. Saadun selvityksen mukaan kokeiden käytännön toteuttaminen Liikenne- ja viestintäviraston toimesta ei myöskään olisi tarkoituksenmukaista koulutusten tehokkaan ja alueellisesti tarkoituksenmukaisen toteuttamisen kannalta.

(11) Asiantuntijakuulemisessa on tuotu esille, että koulutus- ja koevaatimusten kiristäminen on omiaan nostamaan alalle tulon kynnystä. Valiokunta pitää kuitenkin saamansa selvityksen perusteella nyt ehdotettuja muutoksia perusteltuina esille tulleiden ongelmien ehkäisemiseksi.

Erityisryhmien tarpeet

(12) Valiokunta pitää erityisryhmien asemaa taksipalvelujen käyttäjinä ensisijaisen tärkeänä. Kuljettajilla tulee olla riittävä osaaminen ja valmiudet näiden asiakasryhmien palvelemiseen. Esityksen 1. lakiehdotuksen 25 a §:n mukaan taksinkuljettajan kokeessa tulee olla osa-alueena eri matkustajaryhmien erityistarpeet. Lisäksi luvanhaltijan velvollisuutena on varmistaa, että kuljettajalla on kyky ottaa huomioon matkustajan toimintarajoituksista johtuvat erityiset tarpeet. Esityksessä lisäksi ehdotettu vapaaehtoinen erityisryhmien tarpeita koskeva koulutus on omiaan parantamaan kuljettajien valmiuksia, ja onkin toivottavaa, että kaikki ne kuljettajat, jotka palvelevat erityisryhmiä, myös käyvät tämän koulutuksen. Valiokunta pitää myös hyvänä käytäntönä, että erilaisissa kilpailutuksissa edellytetään kyseisen koulutuksen suorittamista erityisryhmien tarpeiden turvaamiseksi.

Lain noudattamisen valvonta

(13) Lainsäädännössä taksitoiminnalle asetetut velvoitteet turvaavat osaltaan palvelujen toimivuutta, turvallisuutta ja markkinoiden kilpailun tasapuolisuutta. Valiokunta pitää kuitenkin selvänä, että markkinoilla syntyneisiin ongelmiin ei saada riittäviä ratkaisuja ilman lain noudattamisen valvonnan merkittävää tehostamista. Valvonnalla on keskeinen merkitys tasapuolisten kilpailun edellytysten toteutumisen, palvelujen turvallisuuden ja harmaan talouden torjunnan kannalta. Valiokunta katsoo näin ollen, että valvonnan tehostamiselle on olemassa välttämätön tarve lain tavoitteiden saavuttamisen varmistamiseksi, ja kiinnittää vakavaa huomiota lain noudattamisen valvonnan tehostamisen tarpeeseen.

(14) Valiokunta painottaa, että valvonnan tehostaminen vaatii viranomaisten välistä yhteistyötä Liikenne- ja viestintäviraston, poliisin ja muun muassa verohallinnon välillä, mutta myös valvontaan käytettävissä olevien resurssien kehittämistä. Valiokunnan käsityksen mukaan esimerkiksi jo parin henkilötyövuoden osoittamisella Liikenne- ja viestintävirastossa taksitarkastajien kaltaiseen tehtävään voitaisiin merkittävästi parantaa mahdollisuuksia puuttua erilaisiin epäkohtiin ja ongelmatilanteisiin nykytilanteeseen verrattuna. Kokonaistilanteen parantamiseksi on tärkeää, että Liikenne- ja viestintävirastossa on joka tapauksessa myös olemassa selkeä taho, johon asiakkaat voivat tarvittaessa olla yhteydessä erilaisia epäkohtia kohdatessaan, ja että viranomaisilla on myös riittävät resurssit puuttua käytännön tilanteisiin. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan

Valiokunnan mietintö LiVM 8/2021 vp

nykyisillä välityskeskuksilla on omia taksitarkastajia, mutta he eivät luonnollisesti voi puuttua välityskeskukseen kuulumattomien toimijoiden toimintaan. Yleisemmän valvonnan julkisoikeudellisen luonteen vuoksi valiokunta pitää välttämättömänä, että lain noudattamisesta huolehtiva toiminta on riittävästi resursoitu ja järjestetty tehokkaasti viranomaistehtävänä.

(15) Valiokunta pitää hyvänä, että esityksellä selkeytetään taksipalvelujen hinnoittelua koskevaa sääntelyä. Esityksen 1. lakiehdotuksen 152 §:n 4 momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto on myös velvollinen seuraamaan taksiliikenteen palvelujen yleistä hintakehitystä eri alueilla. Asian käsittelyn yhteydessä on tuotu esille myös mahdollisuus kuljetusten enimmäishintojen asettamiselle, jotta hintataso pysyisi kaikissa tilanteissa asianmukaisena. Saadun selvityksen mukaan enimmäishintojen asettamiseen liittyy kuitenkin monenlaisia ongelmia ja pahimmassa tapauksessa ne voivat olla omiaan nostamaan markkinoiden yleistä hintatasoa. Valiokunta pitää kuitenkin tärkeänä, että nyt esitettyjen hinnoittelua koskevien säännösten vaikutuksia seurataan tarkkaan. Erityisen tärkeää on, että valvonnalla pystytään karsimaan kokonaan pois markkinoilla jossain määrin esiintynyt kyytien räikeä ylihinnoittelu. Valiokunta katsoo, että valvonnan toimivuutta ja tehokkuutta tulee kehittää jo siirtymäkaudella ennen nyt käsittelyssä olevien säännösten voimaantuloa.

Taksipalvelujen saatavuus

(16) Valiokunta pitää taksipalvelujen saatavuutta erityisesti monilla harvaan asutummilla alueilla vakavana ongelmana, jonka ratkaisemiseen on jatkossa välttämätöntä kiinnittää erityistä huomiota ja toteuttaa konkreettisia toimenpiteitä tilanteen parantamiseksi. Taksipalvelujen merkitys harvaan asuttujen alueiden kuljetusketjujen kannalta on hyvin keskeinen. Harvaan asuttujen alueiden taksipalveluiden saatavuus on hyvin monisyinen ja myös alueellisten erityispiirteiden mukaan määrittyvä kysymys, johon vaikuttavat väestömäärän ja etäisyyksien lisäksi myös saatavilla olevat muut kuljetuspalvelut ja keskeisesti myöskin palvelujen tarjonnan kannattavuuteen liittyvät näkökohdat. Saadun selvityksen mukaan käytettävissä ei ole tähän mennessä ollut riittävän yksityiskohtaista tietoa palvelujen alueellisesta saatavuudesta. Nyt käsittelyssä olevan esityksen myötä viranomaiset saavat kuitenkin kattavammin tietoa tarjotuista palveluista ja niiden käytöstä. Valiokunta pitää ensisijaisen tärkeänä, että taksipalvelujen saatavuuden ajantasainen tilannekuva saadaan pikaisesti selvitettyä tarvittavien toimenpiteiden arvioimiseksi.

(17) Valiokunta pitää välttämättömänä, että palvelujen saatavuuden varmistamiseksi arvioidaan viipymättä, mitä lainsäädännöllisiä ja muita toimenpiteitä tarvitaan saatavuuden kehittämiseksi. Valiokunta ehdottaa asiasta eduskunnan hyväksyttäväksi lausuman, jonka mukaan

eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto arvioi ja toteuttaa viipymättä kaikki lainsäädännölliset ja muut toimenpiteet, jotka tarvitaan taksipalvelujen saatavuuden parantamiseksi eri alueilla. (Valiokunnan lausumaehdotus 1)

(18) Valiokunnan saaman selvityksen mukaan Kilpailu- ja kuluttajavirasto on antanut taksialan toimijoille ohjeistusta siitä, miten paikallisesti voitaisiin sopia yrittäjien kesken eräänlaisesta ajo- vuoro- ja päivystysvelvollisuudesta. Valiokunta pitää tasapuolisia kilpailun edellytyksiä tärkeinä markkinoiden toimivuuden kannalta. Palvelujen saatavuus on kuitenkin selkeästi kansalaisten ja yritysten etujen mukaista. Näin ollen valiokunta näkee, että monilla harvaan asutummilla alueilla

Valiokunnan mietintö LiVM 8/2021 vp

voitaisiin pyrkiä parantamaan palvelujen saatavuutta sopimalla ajovuoroista ja päivystyksestä taksiryttäjien välillä. Valiokunta pitää toivottavana, että tämän kaltaista kuluttajien ja paikallisten yritysten etujen kannalta tärkeää toimintaa ei tehdä viranomaistulkinnolla tarpeettoman vaikeaksi.

Julkisesti tuetut kuljetukset

(19) Liikennealan lainsäädännössä ei säädetä julkisesti tuettujen Kela-, koulukyyti- yms. kuljetusten toteuttamisesta. Näistä asioista säädetään sosiaali- ja terveysministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön toimialaan kuuluvissa laeissa. Julkisesti tuetuilla Kela-, koulukyyti- yms. kuljetuksilla on kuitenkin keskeinen rooli taksipalvelujen yleisen saatavuuden ja myös taksialan taloudellisten toimintaedellytysten kannalta. Valiokunta pitää välttämättömänä, että edellä mainituissa kuljetuksissa havaittuihin epäkohtiin ja kehittämistarpeisiin etsitään viipymättä ratkaisuja yhteistyössä liikennealan toimijoiden ja asianomaisten ministeriöiden välillä. Saadun selvityksen mukaan sosiaali- ja terveysministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö ja liikenne- ja viestintäministeriö aikovat käynnistää yhteistyössä Kuntaliiton sekä muiden viranomaisten ja sidosryhmien kanssa työn julkisesti tuettujen kuljetusten kehittämiseksi osana valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman toimenpiteitä. Valiokunta painottaa asian kiireellisyyttä. Asian selvittäminen ja ratkaisujen löytäminen ilman tarpeetonta viivästystä on ensisijaisen tärkeää taksitoimialan toimintaedellytysten, palvelujen saatavuuden ja tasapuolisten kilpailuedellytysten kannalta. Tästä syystä valiokunta esittää eduskunnan hyväksyttäväksi lausuman, jonka mukaan

eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto käynnistää ja toteuttaa viipymättä lainsäädäntöhankkeen ja muut tarvittavat toimenpiteet julkisesti tuettujen kuljetusten kehittämiseksi ja nykyisten haasteiden ratkaisemiseksi yhteistyössä alan toimijoiden kanssa. (Valiokunnan lausumaehdotus 2)

Harmaan talouden torjunta

(20) Valiokunta pitää hyvänä, että esityksellä parannetaan viranomaisten mahdollisuuksia saada tietoa taksipalvelujen toiminnasta muun muassa verotuksen tarpeita ja harmaan talouden torjuntaa varten. Valiokunta pitää myös hyvänä, että muun muassa sosiaalisessa mediassa tarjottaviin ilman taksiliikennelupaa tarjottaviin kyyteihin voidaan jatkossa puuttua helpommin, kun jo pelkkä palvelujen tarjoaminen yleisölle vaatii esityksen mukaan taksiliikennelupaa. Valiokunta pitää harmaan talouden torjuntaa taksimarkkinoilla myös jatkossa keskeisenä näkökohtana, jota tulee kehittää tehostamalla viranomaisvalvontaa ja lisäämällä resursseja sekä kehittämällä edelleen myös taksialan sääntelyä.

(21) Esityksen myötä mittauslaitelain (707/2011) vaatimukset täyttävä taksamittari tulee taksitoiminnassa käytetyissä ajoneuvoissa käytännössä pakolliseksi kaikissa muissa tapauksissa paitsi niissä tilanteissa, joissa kuljetuksen hinta on sovittu kiinteäksi. Valiokunta pitää hyvänä, että kiinteän hinnan tapauksissa mahdollisten muiden sovellusten tai järjestelmien osalta säädetään nyt tyhjentävästi niistä tiedoista, jotka tarjottavista kyydeistä tulee tallentua. Saadun selvityksen mukaan nämä tiedot perustuvat verohallinnon ilmoittamaan tarpeeseen, ja luvanhaltijan velvollisuutena on huolehtia, että tietoja ei ole jälkikäteen mahdollista muuttaa. Valiokunta pitää lähtökohtaisesti kuitenkin valitettavana, että Euroopan unionin mittauslaitedirektiivin 2014/32/EU ja

Valiokunnan mietintö LiVM 8/2021 vp

siihen perustuvan kansallisen mittauslaitelain tiukka sääntely voi rajoittaa taksitoiminnassa tarvittavan ajan ja matkan mittaamisessa käytettävien järjestelmien sekä uudenlaisten palvelujen ja mm. matkaketjujen kehittämistä. Valiokunta pitää tärkeänä, että valtioneuvosto toimii aktiivisesti Euroopan unionin suuntaan kyseisen sääntelyn kehittämiseksi siten, että sääntely ei aseta tarpeettomia rajoitteita palvelujen ja hinnoittelumallien kehittämislle ja digitalisaation edistämislle.

(22) Jatkossa olisi hyvä kehittää järjestelmä, jossa taksikyytejä koskevat tiedot siirtyvät automaattisesti suoraan verottajalle.

Lainsäädännön seuranta ja jatkokehittäminen

(23) Valiokunta pitää taksialaa koskevan lainsäädännön seuranta ja vaikutusten arviointia jatkossa erittäin tärkeänä. Sääntelyä tulee arvioida jatkuvaluonteisesti ja kehittää sitä edelleen markkinoilla syntyneiden haasteiden ratkaisemiseksi.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Laki liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta

6 a §. Taksiliikenteen yrittäjäkoulutus ja yrittäjäkoe. Valiokunta on täydentänyt taksiliikenteen yrittäjäkoulutuksen sisältöä siten, että koulutuksen tulee pykälän 1 momentin mukaan sisältää opetusta myös keskeisestä ajoneuvoja ja liikennettä koskevasta lainsäädännöstä. Valiokunta painottaa tulkintaongelmien välttämiseksi, että yrittäjäkoulutuksen vähimmäiskesto on 21 kokonaista tuntia, joka voidaan jakaa koulutuksen suunnittelussa tarkoituksenmukaisiin oppituntien mittaisiin jaksoihin.

25 §. Taksinkuljettajaa koskevat vaatimukset. Perustuslakivaliokunta edellytti lausunnossaan PeVL 45/2020 vp, että ajoluvan myöntämisen esteitä koskevaa sääntelyä tulee muuttaa vähemmän ehdottomaksi sellaisten sakolla rangaistavien tekojen osalta, jotka eivät osoita henkilön olevan ilmeisen sopimaton toimimaan taksinkuljettajana. Valiokunta on muuttanut pykälän 4 momenttia perustuslakivaliokunnan edellyttämällä tavalla siten, että Liikenne- ja viestintäviraston tapauskohtaista harkintavaltaa lisätään. Muutoksen myötä säännöksessä mainittujen ajolupahakemuksen ratkaisemista edeltäneen kolmen vuoden aikana tehtyjen tekojen tulee tapauksen erityispiirteet huomioon ottaen osoittaa kuljettajan olevan ilmeisen sopimaton toimimaan taksinkuljettajana, jotta ajolupa voidaan teon perusteella evätä. Keskeistä sopimattomuuden arvioinnissa on arvioida, onko ajoluvan myöntäminen kyseiselle henkilölle omiaan vaarantamaan matkustaja- tai liikenneturvallisuutta.

Valiokunta katsoo saamansa selvityksen perusteella, että törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen, rattijuopumus ja törkeä rattijuopumus osoittavat kuitenkin siinä määrin piittaamattomuutta liikenne- ja matkustajaturvallisuutta kohtaan ja samalla ilmeistä sopimattomuutta tehtävään, että ne on edelleen syytä säilyttää ehdottomina luvan myöntämisen esteinä laissa säädetyn kolmen vuoden määräajan puitteissa.

Valiokunnan mietintö LiVM 8/2021 vp

Lisäksi valiokunta on tehnyt lain johtolauseeseen pykälään tehdyistä muutoksista aiheutuvan korjauksen.

26 a §. Taksiliikenteen erityisryhmien kuljettajakoulutus ja koulutustodistus. Valiokunta ei ole tehnyt pykälään muutoksia. Valiokunta kuitenkin painottaa tulkintaongelmien välttämiseksi, että koulutuksen vähimmäiskesto on 21 kokonaista tuntia, joka voidaan jakaa koulutuksen suunnittelussa tarkoituksenmukaisesti oppituntien mittaisiin jaksoihin.

36 a §. Taksiliikenteen hyväksytyn koulutuksen järjestäjän opetushenkilöstö ja välineet. Valiokunta on yhtenäistänyt pykälän 1—3 momentin sanamuotoja siten, että sääntelyssä käytetään johdonmukaisesti termiä koulutuksesta vastaava henkilö.

152 §. Taksiliikenteen palvelujen hinnoittelu. Saadun selvityksen mukaan hinnoittelua, hinnan määrittämistä ja hinnan ilmoittamista koskevien velvoitteiden on tarkoitus koskea ennen kaikkea kuluttajille tarjottuja kyytejä. Niitä sovelletaan kuitenkin myös muiden asiakkaiden kuljetuksiin, jos mainituista asioista ei ole muuta sovittu. Valiokunta on täsmentänyt pykälän 1—5 momentin sanamuotoja ja soveltamisalaa tältä osin ja lisännyt pykälään uuden 6 momentin. Uuden momentin lisäyksen myötä pykälän 6 momentti siirtyy 7 momentiksi.

179 §. Liikenne- ja viestintäviraston seuranta- ja yhteensovittamistehtävät. Valiokunta on täsmentänyt pykälän 2 ja 3 momenttia esityksen yhteensovittamiseksi hallituksen esitysten HE 202/2020 vp ja HE 263/2020 vp kanssa. Täydennys koskee Traffic Management Finlandin nimenmuutosta Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:ksi. Lisäksi valiokunta on tehnyt esitysten yhteensovittamiseksi lain johtolauseeseen lakitekniikan korjauksen.

193 a §. Taksiliikenteen erityisryhmien kuljettajakoulutuksia sekä yrittäjäkoulutuksia järjestävien koulutusorganisaatioiden toimintaa valvova viranomainen. Valiokunta on täydentänyt pykälän 1 momenttia perustuslakivaliokunnan lausunnossa edellytetyllä tavalla siten, että momentissa säädetään Liikenne- ja viestintäviraston valtuuttaman asiantuntijan kelpoisuusvaatimuksista ja osaamisesta. Lisäksi valiokunta on lisännyt pykälän 3 momenttiin viittauksen vahingonkorvauslakiin perustuslakivaliokunnan lausunnossa edellytetyllä tavalla.

268 §. Moottorikäyttöisen ajoneuvon asiakirjoja koskevat rikkomukset. Asiantuntijakuulemisessa on tuotu esille, että sääntelyn kannalta olisi selkeämpää, jos pykälän 1 momentin 2 kohtaan ehdotettu lisäys toteutettaisiin uutena 3 kohtana. Valiokunta on tehnyt pykälän 1 momenttiin tätä koskevan muutoksen ja täsmentänyt pykälän otsikkoa vastaamaan paremmin sääntelyn sisältöä. Lisäksi valiokunta on tehnyt lain johtolauseeseen pykälän muuttamisesta aiheutuvan korjauksen.

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset. Valiokunta on siirtänyt esityksen voimaantulo- ja siirtymäaikoja eteenpäin lain voimaantulon edellyttämällä tavalla ja kytkenyt osan siirtymäsäännöksistä lain voimaantulon ajankohtaan.

2. Laki tieliikennelain muuttamisesta

Valiokunta on tehnyt lain johtolauseeseen lakitekniisiä korjauksia.

Valiokunnan mietintö LiVM 8/2021 vp

3. Laki ajoneuvolain muuttamisesta

Esityksen 3. lakiehdotukseen sisältyvät ehdotukset on huomioitu jo uutta ajoneuvolakia koskevan hallituksen esityksen HE 177/2020 vp käsittelyn yhteydessä. Näin ollen valiokunta ehdottaa, että 3. lakiehdotus hylätään.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Liikenne- ja viestintävaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 176/2020 vp sisältyvät 1. ja 2. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Eduskunta hylkää hallituksen esitykseen HE 176/2020 vp sisältyvän 3. lakiehdotuksen.

Eduskunta hyväksyy kaksi lausumaa. (Valiokunnan lausumaehdotukset)

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 25 §:n 6 momentti, sellaisena kuin se on laissa 539/2018,

muutetaan 4 §, 6 §:n 1 momentin 8 kohta, 2 momentin 7 kohta, 3 momentin suomenkielinen sanamuoto ja 4 momentti, 8 §:n 1 ja 2 momentin johdantokappaleen suomenkielinen sanamuoto, 11 §:n 3 momentin suomenkielinen sanamuoto, 25 §:n 2 momentin 3 kohta, 3 ja 4 momentin johdantokappale, 4 ja 5 momentti, 26 §:n 2 momentti, 151 §:n 1 momentin 5 kohdan suomenkielinen sanamuoto ja 7 kohta, 152 ja 179 §, 216 §:n 1 momentin 3 kohta, 227 §:n 1 momentin 3 kohta, 228 §:n 1 momentin johdantokappale, 256 §:n 2 momentti, 265 §:n 1 momentin 1 kohta ja 268 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohta ja pykälän otsikko,

sellaisina kuin niistä ovat 4 § osaksi laissa 371/2019, 6 §:n 3 momentin suomenkielinen sanamuoto, 25 §:n 2 momentin 3 kohta, 26 §:n 2 momentti, 151 §:n 1 momentin 7 kohta, 228 §:n 1 momentin johdantokappale, 265 §:n 1 momentin 1 kohta ja 268 §:n 1 momentin 2 kohta laissa 371/2019, 8 §:n 1 momentin johdantokappaleen suomenkielinen sanamuoto, 216 §:n 1 momentin

Valiokunnan mietintö LiVM 8/2021 vp

3 kohta ja 227 §:n 1 momentin 3 kohta laissa 301/2018, 11 §:n 3 momentin suomenkielinen sanamuoto, 25 §:n 3 ja 4 momentin johdantokappale ja 5 momentti laissa 984/2018, 152 § osaksi laissa 984/2018, 179 § laeissa 984/2018, 371/2019, 1256/2020 ja (/), sekä 256 §:n 2 momentti laissa 1505/2019, sekä

lisätään 6 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 984/2018 ja 371/2019, uusi 9 ja 10 kohta, 6 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 984/2018 ja 371/2019, uusi 8 kohta, lakiin uusi 6 a, 15 a, 25 a, 26 a, 35 a, 35 b, 36 a ja 36 b §, 151 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laissa 371/2019, uusi 8 kohta, 151 §:ään sellaisena kuin se on osaksi laissa 371/2019 uusi 2 ja 3 momentti, lakiin uusi 193 a §, 216 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 301/2018 ja 984/2018, uusi 4 kohta, 227 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 301/2018, uusi 4 kohta, lakiin uusi 246 a § sekä 268 §:ään sellaisena kuin se on laeissa 731/2018 ja 371/2019, **uusi 1 momentin 3 kohta ja** uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, seuraavasti:

4 §

Taksiliikenne

Ammattimaiseen henkilöiden kuljettamiseen tiellä ja näiden palvelujen tarjoamiseen yleisölle ajoneuvolaissa tarkoitettulla henkilöautolla, pakettiautolla, kuorma-autolla, kolmipyörällä, kevyellä nelipyörällä tai raskaalla nelipyörällä (*taksiliikenne*) tarvitaan taksiliikennelupa tai henkilö- tai tavaraliikennelupa. Henkilö- tai tavaraliikenneluvan haltijan on tehtävä taksiliikenteen harjoittamisesta ilmoitus Liikenne- ja viestintävirastolle.

Ilman taksiliikennelupaa saa kuitenkin suorittaa:

- 1) konsernin, siihen verrattavan yhtymän tai julkisyhteisön sisäisiä henkilökuljetuksia niiden hallinnassa olevilla ajoneuvoilla;
- 2) kunnan tai muun julkisyhteisön järjestämiin sosiaali- ja terveyspalveluihin kuuluvia henkilökuljetuksia sen hallinnassa olevalla henkilöautolla kuljetuspalvelujen saajilta perittäväksi säädettyä asiakasmaksua vastaan; tai
- 3) koti- tai matkailupalveluyrityksen kuljetuksia, jotka ovat osa yrityksen asiakkaille tarjottavaa palvelukokonaisuutta ja tapahtuvat palveluyrityksen hallinnassa olevalla ajoneuvolla.

6 §

Taksiliikenneluvan myöntäminen

Liikenne- ja viestintävirasto myöntää hakemuksesta taksiliikenneluvan luonnolliselle henkilölle:

8) jos 3—7 kohdassa tarkoitettu tai siihen välittömästi verrattavissa oleva aikaisempi toiminta ei osoita hakijaa ilmeisen sopimattomaksi harjoittamaan tässä laissa tarkoitettua luvanvaraista toimintaa;

9) jolle on annettu yritys- ja yhteisötunnus yritys- ja yhteisötietolain (244/2001) 9 §:n mukaisesti;

Valiokunnan mietintö LiVM 8/2021 vp

10) joka on hyväksytysti suorittanut 6 a §:n 3 momentissa tarkoitetun yrittäjäkokeen tai ammattitaitoa osoittavan taksiliikennelaissa (217/2007) säädetyn taksiliikenteen yrittäjäkurssin sekä yrittäjäkokeen tai joka on muutoin täyttänyt taksiliikennelaissa säädetyn ammatillisen pätevyyden vaatimuksen.

Liikenne- ja viestintävirasto myöntää hakemuksesta taksiliikenneluvan oikeushenkilölle:

7) jos tämän momentin 2—6 kohdassa tarkoitettu tai siihen välittömästi verrattavissa oleva aikaisempi toiminta ei osoita hakijaa ilmeisen sopimattomaksi harjoittamaan tässä laissa tarkoitettua luvanvaraista toimintaa;

8) jonka 7 §:ssä tarkoitettu liikenteestä vastaava henkilö on hyväksytysti suorittanut 6 a §:n 3 momentissa tarkoitetun yrittäjäkokeen tai ammattitaitoa osoittavan taksiliikennelaissa säädetyn taksiliikenteen yrittäjäkurssin sekä yrittäjäkokeen tai joka on muutoin täyttänyt taksiliikennelaissa säädetyn ammatillisen pätevyyden vaatimuksen.

Sen lisäksi, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, taksiliikenneluvan myöntämisen edellytyksenä on, että luvanhakijalla on tosiasiallinen ja pysyvä toimipaikka Suomessa ja luvanhakijan nimeämä liikenteestä vastaava henkilö on 8 §:ssä tarkoitettulla tavalla hyvämaineinen. Myös luvanhakijana olevan yrityksen toimitusjohtajan ja vastuunalaisten yhtiömiesten on oltava 8 §:ssä tarkoitettulla tavalla hyvämaineisia.

Ahvenanmaan maakunnan hallituksen myöntämä lupa taksiliikenteeseen oikeuttaa taksiliikenteeseen myös Ahvenanmaan ja muun Suomen välillä.

6 a §

Taksiliikenteen yrittäjäkoulutus ja yrittäjäkoe

Taksiliikenteen yrittäjäkoulutuksen tulee sisältää opetusta taksiyrityksen kaupallisesta ja taloudellisesta johtamisesta, taksiryttäjyyteen liittyvästä keskeisestä ajoneuvoja ja liikennettä koskevasta lainsäädännöstä sekä verotusta, kirjanpitoa, työllistämistä, palkkaa, sosiaaliturvaa, eläkeitä ja vakuuttamista koskevasta lainsäädännöstä.

Koulutuksen kesto on vähintään 21 tuntia.

Koulutuksen jälkeen suoritettavaan yrittäjäkokeeseen tulee sisältyä kysymyksiä kaikista 1 momentissa tarkoitetuista asiakokonaisuuksista. Kokeen järjestänyt koulutusorganisaatio myöntää todistuksen kokeen hyväksytysti suorittaneelle henkilölle. Yrittäjäkokeeseen osallistuminen edellyttää, että henkilö on osallistunut yrittäjäkoulutukseen.

Yrittäjäkokeen järjestämisestä ja valvonnasta vastaa yrittäjäkoulutuksen järjestävä koulutusorganisaatio, jolle Liikenne- ja viestintävirasto on myöntänyt 35 a §:ssä tarkoitetun hyväksynnän.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkempia määräyksiä yrittäjäkoulutuksen ja -kokeen sisälöstä, toteutuksesta ja kokeen arvosteluperusteista.

Valiokunnan mietintö LiVM 8/2021 vp

8 §

Luonnollisen henkilön hyvä maine luvanvaraisessa liikenteessä

Jollei EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen 6 artiklasta muuta johdu, liikenteestä vastaava henkilö tai luvanhakijana tai -haltijana oleva luonnollinen henkilö ei ole hyvämaineinen, jos:

Liikenteestä vastaavaa henkilöä ja luvanhakijana tai -haltijana olevaa luonnollista henkilöä on kuitenkin pidettävä hyvämaineisena, jos 1 momentissa tarkoitettut teot eivät osoita hänen olevan ilmeisen sopimaton harjoittamaan ammattimaista liikennettä. Ilmeistä sopimattomuutta voi osoittaa:

11 §

Taksi-, henkilö- ja tavaraliikenneluvan muuttaminen ja uusiminen

Luvanhaltijan on viipymättä ilmoitettava Liikenne- ja viestintävirastolle luvan myöntämisen edellytyksissä tapahtuneista muutoksista.

15 a §

Taksimatkasta kerättävät tiedot

Henkilöliikennettä tarjoava luvanhaltija vastaa ja huolehtii siitä, että taksiliikenteeseen käytetävissä ajoneuvossa käytetään taksimittaria, joka täyttää mittauslaitelain (707/2011) vaatimukset, tai muuta laitetta tai järjestelmää, joka luotettavasti kerää jokaisesta taksimatkasta sähköisessä muodossa seuraavat tiedot:

- 1) yrittäjän yksilöintitiedot;
- 2) ajoneuvon yksilöintitiedot;
- 3) ajon suorittaneen kuljettajan yksilöintitiedot;
- 4) matkan ajankohta, pituus ja ajallinen kesto;
- 5) matkan hinta- ja maksutapatiedot.

Henkilöliikennettä tarjoava luvanhaltija vastaa siitä, että 1 momentin mukaisia tietoja säilytetään siten, ettei niiden sisältöä voi muuttaa, ja että niitä voi vaikeuksitta tarkastella ja tarvittaessa tulostaa selväkielisessä muodossa. Tiedot tulee säilyttää kolmannen osapuolen hallinnoimassa tietokannassa, johon kerätyt tiedot siirtyvät automaattisesti.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkemmat tekniset määräykset 1 momentissa tarkoitettusta muusta laitteesta ja järjestelmästä sekä niillä kerättyjen tietojen säilyttämisestä.

Tietojen säilytystavasta säädetään kirjanpitolain (1336/1997) 2 luvun 7 §:n 1 momentissa ja 9 §:ssä. Tietojen säilytysajasta säädetään kirjanpitolain 2 luvun 10 §:n 2 momentissa, arvonlisäverolain 209 n §:ssä ja verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 12 §:ssä.

Valiokunnan mietintö LiVM 8/2021 vp

25 §

Taksinkuljettajaa koskevat vaatimukset

Liikenne- ja viestintävirasto myöntää hakemuksesta taksinkuljettajan ajoluvan henkilölle:

3) joka on suorittanut 25 a §:ssä tarkoitettua taksinkuljettajan kokeen.

Liikenne- ja viestintävirasto ei kuitenkaan saa myöntää taksinkuljettajan ajolupaa henkilölle, joka on rikosrekisteristä ilmenevällä tavalla syyllistynyt ajolupahakemuksen ratkaisemista edeltäneen viiden vuoden aikana:

Liikenne- ja viestintävirasto ei myöskään saa myöntää ajolupaa, jos henkilö on sakkorekisteristä ilmenevällä tavalla syyllistynyt ajolupahakemuksen ratkaisemista edeltäneen kolmen vuoden aikana:

1) rikoslain 23 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun törkeään liikenneturvallisuuden vaarantamiseen, 3 §:ssä tarkoitettuun rattijuopumukseen tai 4 §:ssä tarkoitettuun törkeään rattijuopumukseen; tai (Uusi)

2) rikoslain 23 luvun 10 §:ssä tarkoitettuun kulkuneuvon kuljettamiseen oikeudetta, jos teko osoittaa hänen olevan ilmeisen sopimaton toimimaan taksinkuljettajana; tai (Uusi)

3) edellä 3 momentin 1, 2 tai 4 kohdassa tarkoitettuun tekoon, jos teko osoittaa hänen olevan ilmeisen sopimaton toimimaan taksinkuljettajana. (Uusi)

Kun hakijalle on myönnetty ajolupa, Liikenne- ja viestintävirasto voi pyynnöstä myöntää siitä väliaikaisen todistuksen. Mitä muutoin säädetään ajoluvasta, sovelletaan myös väliaikaiseen todistukseen.

25 a §

Taksinkuljettajan koe

Taksinkuljettajan kokeen hyväksytyt suorittaminen osoittaa, että kokelaalla on taksinkuljettajan tehtävässä tarvittavat tiedot, taidot ja osaaminen. Kokeessa on oltava kysymyksiä matkustajien avustamisesta ja turvallisuudesta huolehtimisesta, eri matkustajaryhmien erityistarpeista, taksipalvelujen asiakaspalvelutilanteista sekä kuljetusten ja liikenteen turvallisuuteen vaikuttavista tekijöistä.

Liikenne- ja viestintävirasto vastaa kokeen järjestämisestä ja kokeen valvonnasta. Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkempia määräyksiä kokeen sisällöstä ja toteutuksesta sekä kokeeseen ilmoittautumisesta.

Valiokunnan mietintö LiVM 8/2021 vp

26 §

Taksinkuljettajan ajoluvan voimassaolo ja uusiminen

Ajolupa voidaan uusida Liikenne- ja viestintävirastoon tehtävästä hakemuksesta. Ajoluvan uusimista saa hakea aikaisintaan kuusi kuukautta ennen ajoluvan voimassaoloajan päättymistä. Ajoluvan uusimiseen sovelletaan, mitä 25 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdassa sekä 3 ja 4 momentissa säädetään ajoluvan myöntämisestä. Jos luvan uusimista hakeva on luvan voimassaoloaikana syyllistynyt 25 §:n 3 momentissa tarkoitettuun tekoon, lupa voidaan kuitenkin uusida, jos uusimatta jättämisestä voidaan pitää teosta jo langetetut rangaistukset tai hallinnolliset seuraamukset huomioon ottaen kohtuuttomana.

26 a §

Taksiliikenteen erityisryhmien kuljettajakoulutus ja koulutustodistus

Koulutuksen järjestänyt koulutusorganisaatio myöntää taksiliikenteen erityisryhmien kuljettajakoulutuksen suorittaneelle henkilölle koulutustodistuksen. Erityisryhmien kuljettajakoulutuksen tulee sisältää opetusta liikunta- ja toimintarajoitteiden vaikutuksesta taksipalvelujen käyttämiseen, liikunta- ja toimintarajoitteisten asiakkaiden kohtaamisesta ja heidän kanssaan kommunikoinnista, erityisryhmien avustamisesta, ajoneuvon avustamisesta sekä koulu- ja päivähoitokuljetuksiin liittyvistä erityiskysymyksistä.

Erityisryhmien kuljettajakoulutuksen kesto on 21 tuntia, josta vähintään seitsemän tuntia on oltava käytännön opetusta.

Henkilö, jolla on ollut voimassa taksinkuljettajien ammattipätevyydestä annetussa laissa (695/2009) tarkoitettu taksinkuljettajan ajolupa ja jonka voidaan todentaa osallistuneen kyseisessä laissa tarkoitettuun lakisääteiseen koulutukseen tai jatkokoulutukseen, saa koulutustodistuksen käymällä erityisryhmien kuljettajakoulutuksen käytännön opetuksen kokonaisuudessaan.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkempia määräyksiä koulutuksen sisällöstä ja käytännön toteutuksesta.

35 a §

Koulutusorganisaation hyväksyntä taksiliikenteen erityisryhmien kuljettajakoulutuksen ja yrittäjäkoulutuksen koulutuksen järjestäjäksi

Edellä 26 a §:ssä tarkoitetun erityisryhmien kuljettajakoulutuksen sekä 6 a §:ssä tarkoitetun yrittäjäkoulutuksen järjestämiseen vaaditaan Liikenne- ja viestintäviraston hyväksyntä.

Liikenne- ja viestintävirasto hyväksyy hakemuksesta tässä pykälässä tarkoitetuksi koulutuksen järjestäjäksi koulutusorganisaation:

- 1) joka täyttää 36 a §:ssä tarkoitetut opetukselliset ja ammatilliset edellytykset;
- 2) joka on vakavarainen ja kykenee asianmukaisesti vastaamaan yritystoimintaan liittyvistä velvoitteistaan ja osoittaa, että sillä on riittävät taloudelliset voimavarat koulutustoiminnan järjestämiseen ja sen asianmukaiseen hoitamiseen; ja
- 3) jolla on Liikenne- ja viestintäviraston vahvistama koulutusohjelma.

Valiokunnan mietintö LiVM 8/2021 vp

35 b §

Taksiliikenteen koulutuksen järjestäjän hyväksynnän hakeminen ja koulutusohjelman vahvistaminen

Hakemuksesta, jolla koulutusorganisaatio hakee hyväksyntää taksiliikenteen koulutuksen järjestäjäksi, on käytävä ilmi koulutuksen järjestäjää, koulutusohjelmaa ja sen toteuttamista koskevat tiedot sekä selvitys opetushenkilöstön kelpoisuudesta.

Hyväksyntää haettaessa hakijan on ilmoitettava:

- 1) toiminimi ja y-tunnus, jolla toimintaa harjoitetaan;
- 2) koulutuksesta vastaava henkilö ja selvitys tämän kelpoisuudesta;
- 3) selvitys opetushenkilöstöstä, opetushenkilöstön kelpoisuudesta ja opetusvälineistä;
- 4) koulutuksissa käsiteltävien asiakokonaisuuksien mukaisesti laadittu koulutusohjelma, josta ilmenevät opetussuunnitelma ja käytettävät opetusmenetelmät;
- 5) selvitys taloudellisista edellytyksistä koulutuksen järjestämiseen.

Koulutusohjelmasta on käytävä ilmi 6 a §:n 1 momentissa ja 26 a §:n 1 momentissa tarkoitettujen aihealueiden käsittely ja koulutusohjelmaan sisältyvien käytännön harjoitusten mitoitus osallistujamäärän mukaan sekä vastaavat tiedot harjoitusten käytännön järjestelyistä.

Liikenne- ja viestintävirasto vahvistaa hakemuksesta koulutusohjelman koulutuksen järjestäjän hyväksynnän ja koulutusohjelman uusimisen yhteydessä. Vahvistettu koulutusohjelma on voimassa enintään viisi vuotta. Liikenne- ja viestintävirasto voi eri hakemuksesta vahvistaa koulutusohjelman ainoastaan 6 a §:ssä tarkoitettuun yrittäjäkoulutukseen tai 26 a §:ssä tarkoitettuun erityisryhmien kuljettajakoulutukseen. Koulutusohjelman vahvistamista voi hakea muukin kuin hyväksytty koulutuksen järjestäjä tai hyväksyntää hakeva.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkempia määräyksiä koulutuksen järjestäjän hyväksynnän hakemisessa ja myöntämisessä noudatettavasta menettelystä, koulutusohjelman vahvistamiseen sekä koulutusohjelman valvonnan kannalta tarpeellisista opetuksen käytännön järjestämiseen, opetustiloihin, opetuskalustoon, opetusvälineisiin ja oppilasryhmäkokoon liittyvistä ehdoista.

36 a §

Taksiliikenteen hyväksytyin koulutuksen järjestäjän opetushenkilöstö ja välineet

Edellä 35 a §:n mukaisesti hyväksytyllä koulutuksen järjestäjällä on oltava toiminnan laajuuteen nähden riittävä opetushenkilöstö, koulutuksesta vastaava henkilö sekä asianmukaiset opetusvälineet ja toimitilat. Koulutuksesta vastaava henkilö ohjaa, valvoo ja kehittää opetustoimintaa ja koulutusta sekä toimii muutoinkin tosiasiallisesti tehtävässä.

Koulutuksesta vastaavalla henkilöllä ja opettajilla on oltava opetustehtävän edellyttämät pedagogiset valmiudet, perehtyneisyys oppimiseen ja ohjaukseen sekä opetustehtävän edellyttämät tiedot ja ammattitaito mukaan lukien perehtyneisyys taksialan säädöksiin, määräyksiin ja käytäntöihin.

Edellä 26 a §:ssä tarkoitettua taksiliikenteen erityisryhmien kuljettajakoulutusta järjestävän koulutusorganisaation koulutuksesta vastaavalla henkilöllä tai yhdellä kyseiseen koulutukseen nimetyllä opettajalla tulee olla vähintään yhden vuoden kokemus päätoimisena taksinkuljettajana toimimisesta.

Valiokunnan mietintö LiVM 8/2021 vp

Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkempia määräyksiä koulutuksesta vastaavan henkilön sekä koulutuksissa käytettävän opetushenkilöstön kelpoisuusvaatimuksista.

36 b §

Taksiliikenteen hyväksytyin koulutuksen järjestäjän velvollisuudet

Sen lisäksi mitä muualla tässä laissa säädetään, 35 a §:n mukaisesti hyväksytty koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että sillä on voimassa oleva Liikenne- ja viestintäviraston vahvistama koulutusohjelma ja että koulutus annetaan hyväksyntää haettaessa annettujen tietojen ja hyväksyntää koskevien ehtojen mukaisesti. Jos hyväksyntää haettaessa annetuissa tiedoissa tapahtuu olennaisia muutoksia, koulutusorganisaation on viipymättä ilmoitettava siitä Liikenne- ja viestintävirastolle.

Koulutusorganisaation on ilmoitettava Liikenne- ja viestintävirastolle:

1) käytettävä koulutusohjelma sekä koulutusten ja yrittäjäkokeiden järjestämisen ajankohta ja paikka;

2) tiedot koulutuksen ja yrittäjäkokeen suorittaneista ja annetun opetuksen määrästä.

Edellä 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettut tiedot merkitään tässä laissa tarkoitettuun liikenneasioiden rekisteriin. Ilmoitukset on tehtävä viipymättä ja noudattaen, mitä ilmoituksen tekemisestä on tässä laissa säädetty tai sen nojalla määrätty. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä viimeistään kymmenen vuorokautta ennen koulutuksen alkamista ja 2 kohdassa tarkoitettu ilmoitus kahden viikon kuluessa koulutuksen tai yrittäjäkokeen hyväksytystä suorittamisesta.

Hyväksytyin koulutuksen järjestäjän on pidettävä luetteloa opettajista ja koulutuksesta vastaavista henkilöistä ja säilytettävä tiedot järjestetyistä koulutuksista, koulutuksiin osallistuneista opettajista ja koulutuksen suorittaneita koskevat asiakirjat koulutuksen suorittamisvuotta seuraavan kuuden kalenterivuoden ajan. Säilytysajan päätyttyä koulutuksen suorittajia koskevat henkilötiedot on hävitettävä.

151 §

Taksiliikennettä koskevat velvollisuudet

Henkilöliikennettä tarjoava luvanhaltija vastaa ja huolehtii siitä, että taksiliikenteessä:

5) matkustajan nähtävillä on luvanhaltijan nimi ja yhteystiedot sekä kuljettajan nimi;

7) matkustajalla on oikeus maksaa matkansa käteisellä ja yleisimmillä maksukorteilla, jollei 150 §:ssä tarkoitettulla tavalla ole selkeästi määritelty tiettyä maksutapaa, jonka matkustaja on tilauksen tai varauksen yhteydessä hyväksynyt;

8) liikennettä harjoitettaessa ajoneuvossa on mukana 4 §:ssä tarkoitettu taksiliikennelupa tai sen jäljennös taikka, jos liikennettä harjoitetaan 4 §:ssä tarkoitettun ilmoituksen nojalla, selvitys, josta käy ilmi, että ilmoitus on merkitty liikenneasioiden rekisteriin.

Taksinkuljettaja vastaa ja huolehtii siitä, että taksiliikenteessä:

1) liikennettä harjoitettaessa ajoneuvossa on mukana 4 §:ssä tarkoitettu taksiliikennelupa tai sen jäljennös taikka, jos liikennettä harjoitetaan 4 §:ssä tarkoitettun ilmoituksen nojalla, selvitys, josta käy ilmi, että ilmoitus on merkitty liikenneasioiden rekisteriin;

Valiokunnan mietintö LiVM 8/2021 vp

2) matkustajan nähtävillä on luvanhaltijan nimi ja yhteystiedot sekä kuljettajan nimi.

Kuljettajan on pyydettyäessä esitettävä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu lupa tai sen jäljennös taikka selvitys valvontaviranomaiselle sekä tarvittaessa matkustajan pyynnöstä kerrottava 2 momentin 2 kohdan mukaiset tiedot matkustajalle suullisesti.

152 §

Taksiliikenteen palvelujen hinnoittelu

Henkilöliikennettä tarjoavan luvanhaltijan sekä välityspalvelun tarjoajan on annettava **kuluttajalle** ennen taksimatkan alkamista tai tilauksen vahvistamista tieto matkan kokonaishinnasta veroineen tai, jos täsmällistä hintaa ei voida ilmoittaa etukäteen, hinnan määräytymisen perusteet veroineen. Kokonaishinta tai hinnan määräytymisen perusteet on ilmoitettava selkeällä, yksiselitteisellä ja **kuluttajan** kannalta helposti ymmärrettävällä tavalla. Hintatiedot on esitettävä siten, että ne ovat helposti **kuluttajan** havaittavissa ennen matkan alkamista.

Jos **kuluttajille tarjottavasta** taksimatkasta ei ole sovittu kiinteää hintaa, on matkan hinnan perustuttava kuljettuun matkaan ja matkaan käytettyyn aikaan, ja hinnan määrittämisessä on käytettävä mittauslaitelain vaatimukset täyttävää taksamittaria. Lisäksi matkasta voidaan periä erillinen lähtömaksu ja muita lisämaksuja, jotka ovat etukäteen matkustajan tiedossa. Hinnan määrittämisessä käytettävät hinnan määräytymisen perusteet eivät saa muuttua taksimatkan aikana. Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkemmat tekniset määräykset hinnan määrittämisessä käytettävästä taksamittarista.

Jos **kuluttajille tarjottavasta** taksimatkasta ei ole sovittu kiinteää hintaa, henkilöliikennettä tarjoavan luvanhaltijan on annettava matkustajalle ennen taksimatkan alkamista tieto esimerkkimatkan hinnasta. *Esimerkkimatkan hinta* on sellaisen matkan arvonlisäverollinen hinta, jonka pituus on 10 kilometriä, ja joka kestää 15 minuuttia. Esimerkkimatkan hinta on esitettävä siten, että se on helposti matkustajan havaittavissa ennen matkan alkamista. Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkempia määräyksiä hintatietojen ja esimerkkimatkan hinnan ilmoittamisesta sekä niiden esilläpidosta.

Liikenne- ja viestintäviraston on seurattava **kuluttajille** tarjottavien taksiliikenteen palvelujen hinnoittelua. Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset esimerkkimatkan hinnasta, jonka ylityksessä taksimatkan hinnasta tai hinnan määräytymisen perusteista on sovittava nimenomaisesti. Liikenne- ja viestintäviraston on määritettävä esimerkkimatkan hinta sellaiselle tasolle, jonka ylityksessä esimerkkimatkan hinnan voidaan katsoa merkittävästi ylittävän **kuluttajille tarjottavien** taksiliikenteen palvelujen yleisen hintatason. Määriteltyä esimerkkimatkan hintaa on tarkasteltava vuosittain. Jos syntyy erimielisyys siitä, onko hinnasta tai hinnan määräytymisen perusteista sovittu nimenomaisesti, palveluntarjoajan on näytettävä väitteensä toteen. Jos hinnasta tai hinnan määräytymisen perusteista ei ole sovittu nimenomaisesti, se ei voi ylittää Liikenne- ja viestintäviraston määrittelemää esimerkkimatkan hintaa.

Jos erityisryhmille suunnattujen taksiliikenteen lisäpalvelujen hintojen kehitys osoittaa, etteivät lisäpalvelusta **kuluttajilta** perittävät hinnat ole kohtuullisia, Liikenne- ja viestintävirasto voi asettaa niille enimmäishinnan. Kohtuullinen hinta on hinta, joka on kohtuullinen ottaen huomioon tehokkaan toimijan kustannukset palvelun tuottamisesta. Enimmäishinnan tulee olla kustannussuuntautunut siten, että se sisältää kohtuullisen tuoton. Enimmäishinta voidaan asettaa enintään vuodeksi kerrallaan. Liikenne- ja viestintäviraston on seurattava eri maantieteellisillä alueilla tarjottavien taksiliikenteen lisäpalvelujen hintojen kehitystä vuosittain.

Valiokunnan mietintö LiVM 8/2021 vp

Mitä 1—4 momentissa säädetään hinnan ilmoittamisesta ja kuluttajille tarjottavien kyytien hinnoittelusta ja hinnan määrytyksestä, sovelletaan myös muille asiakkaille tarjottuihin kyyteihin, ellei niistä ole etukäteen muuta sovittu. (Uusi)

Liikenne- ja viestintäviraston on seurattava taksiliikenteen palvelujen yleistä hintakehitystä eri alueilla. Henkilöliikennettä harjoittavalla luvanhaltijalla ja välityspalvelun tarjoajalla on velvollisuus liikesalaisuuden estämättä toimittaa määräajoin tarjoamiensa tai välittämiensä taksipalvelujen toteutuneita hintoja koskevat tiedot Liikenne- ja viestintävirastolle tässä momentissa sekä 4 ja 5 momentissa tarkoitettujen seurantatehtävien hoitamista varten. Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkempia määräyksiä toimitettavista hintatiedoista, toimitustavoista sekä tietojen toimittamisen määräajoista.

179 §

Liikenne- ja viestintäviraston seuranta- ja yhteensovittamistehtävät

Liikenne- ja viestintävirasto seuraa liikkumispalveluiden kysyntää ja tarjontaa ja sovittaa yhteen liikkumispalveluiden kehittämistä. Lisäksi Liikenne- ja viestintävirasto arvioi liikennejärjestelmän tilaa ja toimivuutta, arvioi tämän lain vaikutuksia sekä raportoi niistä säännöllisesti.

Henkilöliikenteen liikkumispalvelun tarjoajalla on velvollisuus liikesalaisuuden estämättä toimittaa määräajoin tarjoamiensa tai välittämiensä palvelujen tarjontaa ja toteutunutta kysyntää koskevat tiedot alueellisesti ja ajallisesti luokiteltuna Liikenne- ja viestintävirastolle 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi sekä tilastointia ja tutkimusta varten. Henkilöliikenteen kuljetuspalvelun tarjoajan on lisäksi ilmoitettava säännöllisesti tarjottavan palvelun aloittamisesta, lopettamisesta ja olennaisista muutoksista Liikenne- ja viestintävirastolle viimeistään 60 päivää ennen suunnitelman toteuttamista siltä osin kuin tiedot eivät ole saatavilla 154 §:n 1 momentin mukaisesta rajapinnasta. Tiedot on toimitettava maksutta. Jos Liikenne- ja viestintävirasto mainitun pykälän 2 momentin mukaisesti järjestää tietopalvelun hankkimalla sen Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:ltä, ilmoitus on tehtävä suoraan Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:lle.

Liikenne- ja viestintävirastolla tai sen puolesta toimivalla Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:llä on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus luovuttaa saamiaan tietoja toiselle viranomaiselle, jos ne ovat välttämättömiä sille laissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi. Liikenne- ja viestintävirasto tai sen puolesta toimiva Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy voi luovuttaa tiedot rajapinnan kautta tai muutoin sähköisesti.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkempia määräyksiä 2 momentin mukaan toimitettavista tiedoista, toimitustavoista sekä tietojen toimittamisen määräajoista.

193 a §

Taksiliikenteen erityisryhmien kuljettajakoulutuksia sekä yrittäjäkoulutuksia järjestävien koulutusorganisaatioiden toimintaa valvova viranomainen

Liikenne- ja viestintävirasto vastaa 35 a §:n mukaisen hyväksynnän saaneiden koulutuksen järjestäjien ja niiden järjestämän koulutuksen, sekä 6 a §:ssä tarkoitettun yrittäjäkokeen järjestämisen valvonnasta. Liikenne- ja viestintävirasto vastaa myös koulutuksen järjestäjien myöntämien todistusten myöntämisen valvonnasta. Liikenne- ja viestintävirasto voi valtuuttaa ulkopuolisen asiantuntijan suorittamaan käytännön valvontatoimintaa. Liikenne- ja viestintäviraston tehtä-

Valiokunnan mietintö LiVM 8/2021 vp

vään valtuuttaman asiantuntijan on oltava perehtynyt valvottavien koulutusten, yrittäjäkokeen ja näiden järjestämisen vaatimuksiin ja hänellä on oltava taksitoimialan lainsäädännön ja käytäntöjen riittävä työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu osaaminen. Lisäksi hänellä tulee olla riittävä asiantuntemus ja perehtyneisyys valvontatoimintaan.

Liikenne- ja viestintäviraston tehtävään valtuuttamalla ulkopuolisella asiantuntijalla on oikeus päästä seuraamaan opetusta ja saada valvonnassa tarvittavat tiedot. Liikenne- ja viestintäviraston tehtävään valtuuttamalla asiantuntijalla on myös oikeus päästä seuraamaan yrittäjäkoulutuksen yrittäjäkoea sen asianmukaisen toteutumisen ja kulun varmistamiseksi. Hyväksynnän saaneiden koulutuksen järjestäjien on järjestettävä olosuhteet sellaisiksi, että tarkastukset voidaan suorittaa asianmukaisesti. Tarkastuksia ei saa tehdä pysyväisluontoiseen asumiseen käytettävässä tilassa. Tarkastuksessa on noudatettava hallintolain 39 §:ää.

Valvonnan yhteydessä havaitut puutteet tai laiminlyönnit on viipymättä saatettava Liikenne- ja viestintäviraston tietoon tarvittaviin toimenpiteisiin ryhtymistä varten. Liikenne- ja viestintäviraston valtuuttamaan ulkopuolisen asiantuntijaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa.

216 §

Liikenneasioiden rekisterin sisältö ja käyttötarkoitus

Liikenne- ja viestintävirasto pitää sähköisesti liikenneasioiden rekisteriä, joka sisältää tietoja:

- 3) henkilöluvista;
- 4) erityisryhmien kuljettajakoulutuksen ja yrittäjäkoulutuksen järjestämiseen 35 a §:n mukaisen hyväksynnän saaneista koulutusorganisaatioista.

227 §

Tietojen luovuttaminen yksittäisluovutuksena liikenneasioiden rekisteristä

Jokaisella on oikeus yksittäisluovutuksena saada seuraavat tiedot:

- 3) etu- ja sukunimen, henkilötunnuksen tai muun yksilöivän tunnuksen perusteella tiedot henkilön oikeudesta kuljettaa liikennevälinettä tai muusta henkilöluvan voimassaolosta ja laajuudesta;
- 4) etu- ja sukunimen, henkilötunnuksen tai muun yksilöivän tunnuksen perusteella tiedot henkilön suorittamasta 26 a §:ssä tarkoitettusta taksiliikenteen erityisryhmien kuljettajakoulutuksesta.

Valiokunnan mietintö LiVM 8/2021 vp

228 §

Tietojen luovuttaminen liikenneasioiden rekisteristä liikenteeseen liittyviin tarkoituksiin

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään, Liikenne- ja viestintävirasto saa luovuttaa 227 §:n 1 momentin 1-3 kohdissa tarkoitettuja luovutettavia tietoja liikenteeseen liittyviin tarkoituksiin seuraavasti:

246 a §

Taksinkuljettajan kokeen ja yrittäjäkokeen koesuorituksessa todettu vilppi

Jos 25 a §:ssä tarkoitettuun taksinkuljettajan kokeeseen tai 6 a §:ssä tarkoitettuun yrittäjäkokeeseen osallistuvan henkilön havaitaan kokeen aikana syyllistyvän vilpilliseksi katsottavaan toimintaan, kokeen järjestäjän on keskeytettävä kyseisen henkilön koe ja hylättävä koesuoritus. Vilpiksi katsotaan epärehellinen teko tai tekemättä jättäminen, jonka tarkoituksena on antaa väärä kuva omasta tai toisen henkilön osaamisesta.

Liikenne- ja viestintävirasto asettaa kuuden kuukauden mittaisen määräaikaisen kiellon osallistua taksinkuljettajan kokeeseen henkilölle, jonka todetaan syyllistyneen vilpilliseksi katsottavaan toimintaan koetilaisuudessa. Määräaika lasketaan siitä koepäivästä, jolloin vilpilliseksi katsottava toiminta tapahtui. Liikenne- ja viestintäviraston päätös määräaikaisesta kokeeseen osallistumiskiellosta on täytäntöönpanokelpoinen, vaikka päätös ei olisi saanut lainvoimaa.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkempia määräyksiä vilpilliseksi katsottavasta toiminnasta ja vilpin todentamisesta sekä menettelystä vilppitapauksissa.

256 §

Oikaisuvaatimus

Henkilöluvan tai taksiliikenneluvan hakija tai haltija ja taksiliikenneluvan haltijan 7 §:ssä tarkoitettu liikenteestä vastaava henkilö saa vaatia oikaisua 35 §:ssä tai 35 a §:ssä tarkoitetun Liikenne- ja viestintäviraston hyväksymän koulutuskeskuksen tai koulutuksen järjestäjän, 89 §:ssä tarkoitetun näytön vastaanottajan, 114 §:ssä tarkoitetun merenkulun koulutuksen järjestäjän, 135 §:ssä tarkoitetun koulutusluvan haltijan, 195 §:ssä tarkoitetun ilmoituslääkäriin, ilmoituslääketieteen keskuksen, työterveyslääkäriin ja matkustamomiehistön kelpoisuustodistuksen myöntävän organisaation, 204 §:ssä tarkoitetun rautatielääkäriin, 205 §:ssä tarkoitetun psykologin ja 206 §:ssä tarkoitetun merimieslääkäriin antamaan lausuntoon tai muuhun päätökseen Liikenne- ja viestintävirastolta.

Valiokunnan mietintö LiVM 8/2021 vp

265 §

Luvaton liikenteen koulutustoiminta

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

1) harjoittaa 6 a, 26 a, 31, 34 tai 37 §:ssä tarkoitettua koulutus- tai koetoimintaa ilman 35, 35 a tai 37 §:ssä tarkoitettua hyväksyntää,

268 §

Moottorikäyttöisen ajoneuvon asiakirjoja ja luvanvaraisen liikenteen tietoja koskevat rikkomukset

Kuljettajalle voidaan määrätä 40 euron liikennevirhemaksu, jos hän tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo, mitä moottorikäyttöistä ajoneuvoa kuljettaessa vaadittavien asiakirjojen mukana pitämisestä säädetään:

1) maanteiden kansainvälisen tavaraliikenteen markkinoille pääsyä koskevista yhteisistä säännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1072/2009 4 artiklan 6 kohdassa tai kansainvälisen linja-autoliikenteen markkinoille pääsyä koskevista yhteisistä säännöistä ja asetuksen (EY) N:o 561/2006 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/2009 19 artiklan 1 kohdassa; (Uusi)

2) 39 §:ssä ~~tai 151 §:n 2 momentin 1 kohdassa~~ tai

3) 151 §:n 2 momentin 1 kohdassa. (Uusi)

Kuljettajalle voidaan määrätä 40 euron liikennevirhemaksu, jos hän tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo, mitä luvanhaltijan nimen ja yhteystietojen sekä kuljettajan nimen pitämisestä matkustajan nähtävillä säädetään 151 §:n 2 momentin 2 kohdassa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 15 a ja 152 § tulee kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä syyskuuta 2021.

Niiden taksiliikenneluvan haltijoiden, joille ei ole lain voimaantulo hetkellä annettu yritys- ja yhteisötunnusta, tulee hankkia yritys- ja yhteisötunnus kolmen kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Jos taksiliikenneluvan haltija ei täytä tämän lain voimaan tullessa 6 §:n 1 momentin 10 kohdassa tai 6 §:n 2 momentin 8 kohdassa säädettyä luvan myöntämisen edellytystä, tulee tämän täyttää mainittu edellytys mainitussa lainkohdassa säädetyllä tavalla vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Sen estämättä, mitä 6 a §:n 3 momentissa säädetään, taksiliikenneluvan haltijat, joiden liikennelupa on myönnetty 1 heinäkuuta 2018 ja tämän lain voimaantulon välisenä aikana, saavat osallistua yrittäjäkokeeseen ilman osallistumista yrittäjäkoulutukseen. Mitä edellä tässä momentissa säädetään taksiliikenneluvan haltijasta, sovelletaan myös taksiliikenneluvan haltijan 7 §:ssä tarkoitettuun liikenteestä vastaavaan henkilöön, joka on ilmoitettu Liikenteen turvallisuusvirastolle tai Liikenne- ja viestintävirastolle 1 heinäkuuta 2018 ja tämän lain voimaantulon välisenä aikana.

2.

Laki

tieliikennelain 155 ja 171 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tieliikennelain (729/2018) 171 §:n 1 momentin 5 kohta sellaisena kuin se on laissa 1040/2020, ja

lisätään 155 §:ään sellaisena kuin se on laissa 1040/2020 uusi 1—3 momentti, jolloin nykyinen 1 momentti siirtyy 4 momentiksi, sekä 171 §:n 1 momenttiin uusi 6 kohta, seuraavasti:

155 §

Taksivalaisimen käyttäminen

Taksiliikenteeseen käytettävässä ajoneuvossa tulee olla näkyvillä taksivalaisin.

Ilman taksivalaisinta saa suorittaa yritys- tai edustusajoja, joissa taksivalaisimen käyttövelvollisuudesta poikkeamisesta on sovittu etukäteen sopimuksella.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu sopimus tai sen jäljennös tulee olla mukana ajoneuvossa. Kuljettajan on pyydettyessä esitettävä sopimus tai sen jäljennös valvontaviranomaiselle.

171 §

Muut moottorikäyttöisen ajoneuvon ja raitiovaunun käyttöä koskevat rikkomukset

Moottorikäyttöisen ajoneuvon kuljettajalle voidaan määrätä 100 euron liikennevirhemaksu, jos hän tahallaan tai huolimattomuudesta jättää noudattamatta:

5) 5 luvussa valaisimen tai heijastimen taikka ajoneuvon muiden varusteiden käyttämisestä säädettyä;

6) 155 §:n 3 momentissa sopimuksen mukana pitämisestä säädettyä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Valiokunnan mietintö LiVM 8/2021 vp

Valiokunta ehdottaa, että hallituksen esitykseen HE 176/2020 vp sisältyvä 3. lakiehdotus hylätään.

Valiokunnan lausumaehdotukset

1. *Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto arvioi ja toteuttaa viipymättä kaikki lainsäädännölliset ja muut toimenpiteet, jotka tarvitaan taksipalvelujen saatavuuden parantamiseksi eri alueilla.*
2. *Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto käynnistää ja toteuttaa viipymättä lainsäädäntöhankkeen ja muut tarvittavat toimenpiteet julkisesti tuettujen kuljetusten kehittämiseksi ja nykyisten haasteiden ratkaisemiseksi yhteistyössä alan toimijoiden kanssa.*

Helsingissä 16.3.2021

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Suna Kymäläinen sd
varapuheenjohtaja Ari Torniainen kesk
jäsen Pekka Aittakumpu kesk
jäsen Sandra Bergqvist r
jäsen Seppo Eskelinen sd
jäsen Juho Kautto vas
jäsen Joonas Könttä kesk
jäsen Sheikki Laakso ps
jäsen Matias Marttinen kok
jäsen Jenni Pitko vihr
jäsen Mirka Soinikoski vihr
jäsen Kari Tolvanen kok
jäsen Paula Werning sd
varajäsen Eveliina Heinäluoma sd
varajäsen Jari Myllykoski vas
varajäsen Jari Ronkainen ps

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Juha Perttula